

IDEALITATEA

(SAU LUCRURILE AȘA CUM LE VEDEM CU OCHII)

ILUSTRATĂ

Abonamente: Pe un an 300 lei; pe jumătate an 160 lei; pe trei luni 85 lei.

Director: J. B. Sima.
Apare totdeauna Duminică

Redacția și Administrația:
Cluj, Str. Regina Maria 28.

Congresul studenților la Oradea

I) Președintele U. N. S. C. P. R., d. Lorin Popescu; II) președintele centrului Iași, d. Usatiuc; III) președintele centrului Oradea, d. Petrușca; IV) vice-președintele centrului Timișoara, d. Blânda și V) președintele centrului Cernăuți, d. Eugen Tăju.

congres au participat vre-o 4000 de studenți, din toate centrele Universitare ale României. Congresul s'a ținut în sala Teatrului Regina Maria.

Ilustrațiile noastre reprezintă 1) studenții în grup pe străzi; 2) Teatrul Regina Maria unde s'a ținut congresul; 3) și 5) adunarea studenților în fața Statuei Regele Ferdinand; vorbește d. General Traian Moșoi; 4) conducătorii studenției.

Duminică, Luni și Marți în săptămâna trecută, s'a ținut la Oradea Congresul studențesc anual. La

Duminică trecută un parastas a fost oficiat la Florica, pentru pomenirea lui Ion I. C. Brătianu. Ilustrația noastră reprezintă pe cei cari au participat la această pioasă festivitate. Dela stânga la dreapta d-nii Vintilă Brătianu, George Brătianu, Argetoianu, Cipăianu, Nistor, Dimitriu, etc.

S'a spus de către gânditori că râsul e caracteristica omului. Unii oameni râd șgomotos, alții discret, alții au un râs comunicativ, adică un râs molipsitor și numai răutăciosii, sau cei cărora le lipsesc dinții, se feresc să râdă. Căci dintre toate manifestările omenești, râsul e una dintre cele mai sănătoase. Fotografia noastră reprezintă pe cei mai de frunte semănători de râs americani.

POLITICA MONDIALĂ

Între Franța și Jugoslavia s'a iscălit un tratat economic și de amicitie. Ilustrația noastră reprezintă pe Ministrul de externe jugoslav, Marinkovici, iscălit tratatul, lângă dânsul șade Briand.

Delegația rusească la conferința dezarmării din Geneva. 1) Lunatsharski. 2) Litwinow conducătorii delegației. 3) Krestinski, ambasadorul rus la Berlin, plecând spre Geneva.

Biserica „Horia” dela Florica. Aceasta biserică, pe vremea când Transilvania nu era încă unită, a fost ridicată de decedatul bărbat de stat, demontată bucată cu bucată și re-clădită apoi, în grădina sa dela Florica

O ultimă fotografie a casei lui I. C. Brătianu, la Florica, un adevărat muzeu de artă

Sinuciderea unui diplomat important al Sovietelor: Adolf Joffe, fostul ambasador al Sovietelor la Viena, și-a curmat zilele cu un glonț de revolver, din pricina neurasteniei.

REALITATEA
FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ ILLUSTRATĂ

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
Cluj—str. Regina Maria Nr. 38—Cluj
La București: Calea Victoriei 39.
Telefon 63—92

PREȚUL ABONAMENTULUI:
Pe un an întreg . . . . . Lei 300
Pe o jumătate de an . . . . . „ 160
Pe trei luni . . . . . „ 85

PENTRU STRĂINĂTATE
Pentru America \$3
Jugoslavia și Cehoslovacia Lei 400

Editor și Director: J. B. SIMA
Secretar de redacție: N. Constantin

Cenzurat
DUMINECĂ, 11 DECEMBRIE, 1927.

Pro Domo

Intr'un număr, în ziarul „Cuvântul“, d. Prof. Nae Ionescu se ocupă de revista noastră.

Cu talentul, care-l caracterizează, d-sa izbutește sa infișeze „Realitatea Ilustrată“ drept o revistă... „IREDETISTĂ MAGHIARĂ“! Intocmai: NOI suntem IREDETISTI UNGURI! Nici mai mult nici mai puțin.

Câtă vreme va trebui să treacă până când cei din Vechiul Regat vor ajunge să cunoască pe ardeleni?

Poate nici n'am fi relevat insulta, pe care ne-o face d. Prof. Nae Ionescu, dacă aceasta n'ar fi fost, pentru noi, un dureros ecou al și mai durerosului deziderat „Ardealul fără ardeleni.“

Ignorând totul despre Ardeal, — într'un chip aproape umilitor — cei de dincolo de Carpați (nu noi suntem vinovați de această jignitoare distincție) nu pierd nici un prilej de a ne calomnia, atunci când faptele sau părerile noastre nu le convin. N'au trimis parlamentarii ROMÂNI, al căror nume în mare majoritate se termină în OVICI, în OF, sau în alte sufixe, care trădează vechi legături cu Fanaurul, pe d. Iuliu Maniu la Budapesta? Nu s'a adus, în acelaș parlament, acuzațiuni dlor Vaida și Ciceo Pop, că s'au vândut ungurilor? Pentru ce să ne bucurăm noi de un tratament mai bun?

Nici nu vom încerca să respingem aserțiunile dlui Ionescu. Nu se desvinovățește decât cel vinovat. Decât s'ar fi convenit ca d. Prof. Ionescu, pentru că este ziarist român, să știe că aci în Ardeal, rând pe rând au încetat foile și gazetele românești, lăsând teren tuturor publicațiilor minoritare și că atunci când o editură românească, o mână de români întreprinzători și harnici, izbutesc, cu jertfe grele, să răspândiască o revistă îngrijită, o foaie la care găsim de lucru câțiva din mulțimea acelor scriitori ardeleni, cari au rămas pe drumuri, fapta este cel puțin laudabilă și nu se cuvine să fie hulită.

Cititorii noștri numeroși, mai ales în Vechiul Regat, au putut aprecia săptămână de săptămână cât de ungrească este revista noastră.

J. B. SIMA.

P. S. Ziarul „Cuvântul“, mai aprig decât oricare altă

foaie românească, s'a ridicat împotriva cenzurei și a sugrumării dreptului de exprimare, prin scris. Cum se potrivește

această linie de conduită a gazetei cu articolul dlui Ionescu, prin care se cere intervenția autorităților?

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

DUPĂ cum era de prevăzut, opoziția a rupt în mod definitiv orice tratative cu guvernul și a început lupta pe toate căile pentru răsturnarea lui.

Ca prim început partidul național-tărănesc a aranjat Duminecă o serie de întruniri în Capitală, la cari a asistat o lume imusă din toate straturile sociale. Cu această ocazie s'au explicat multumii motivele neînțelegerii ivite în cursul tratativelor și populația Capitalei a manifestat călduros pentru conducătorii opoziției. Partidul național-tărănesc este hotărât să treacă la fapte și să lupte cu toată energia pentru reîntronarea legalității și pentru a pune mâna pe frânele țării.

În acest sens se vor aranja impunătoare întruniri în cursul zilelor, viitoare în toate centrele din țară.

D. Iorga a aderat întru toate la hotărârile partidului național-tărănesc și a semnat împreună cu d. Maniu un pact de acțiune comună. Ziua de Duminecă a fost cu adevarat o zi a întrunirilor.

Tot atunci a avut loc la București adunarea partidului poporului, unde d. general Averescu a fost reales președinte al partidului pe timp de patru ani.

În Capitală a făcut mare senzație declarațiile d-lui general prin cari își exprimă nădejdea de a ajunge la putere încă în cursul lunii Februarie.

D. Dori Popovici, fostul ministru al Bucovinei s'a retras din partidul poporului cu întreaga organizație din Bucovina.

DUMINECĂ s'a ținut adunarea organizației liberale locale prezidată de d. ministru Lapedatu. Cu această ocazie a fost exclus din partid d. avocat Angeko Stătescu, care a început o întinsă activitate pentru răsturnarea d-lui Lapedatu din șefia organizațiilor liberale din Ardeal și alegerea în locul d-sale a d-lui general Moșoiu.

TOT Duminecă a început la Oradea congresul studenților creștini din întreaga țară, care a ținut timp de 3 zile. A participat la acest congres peste patru mii de studenți și s'au dezbătut chestiuni în legătură cu ajutorarea Moșilor, căminurilor studențești, alegerea nouilor comitete, chestiunea lui „numerus clausus“ și în ziua din urmă au aranjat o demonstrație pe străzi împotriva acțiunii lordului englez Rothermere, care prea să pupă bot în bot cu ungiurii în timpul din urmă, și a început o campanie de ponegrire împotriva României prin ziarele sale engleze.

Din motive pe care nu le cunoaștem după congres, s'au produs excese antisemite grave.

Excesele studențești au continuat și s'au întins dela Oradea până la Cluj. Au fost sparte multe geamuri și vitrine și s'au făcut pagube mari prin magazine. De sigur că dușmanii neamului nostru vor profita de acest prilej spre a ne huli iarăși în străinătate.

DUMINECĂ a mai avut loc adunarea gen. a „Astrei“ la Sibiu în prezența a nenumărați intelectuali din toate unghiurile țării și a delegaților diferitelor despărțăminte care a avut pentru asociație o delegație diferitelor despărțăminte și prezidată de d. V. Goldiș.

S'au ținut obișnuitele discursuri, d. prof. univ. Lupaș a făcut un portret al defunctului Rege Ferdinand, primul președinte de onoare al „Astrei“, iar d. vicepreședinte Octavian Russu aduce omagiul adunării generale lui I. C. Brătianu, care a avut pentru asociație o deosebită solitudine.

LA ultimul consiliu de miniștri, s'a decis să se depună la Cameră bugetele tuturor ministerelor precum și două legi în privința acordării amnistiei politice militare și altul pentru amnistierea delictelor silvice.

TIGA Națiunilor amânând procesul optanților pentru sesiunea de primăvară, d. Titulescu nu va mai pleca la Geneva. Amânarea s'a făcut luându-se în considerație că Ministrul nostru de externe este bolnav.

ZIARELE din străinătate anunță că e pe cale să se ajungă la o înțelegere între România și Ungaria. În special au provocat deosebită senzație articolele ziarului rothermerist „Daily Mail“ care susține, că în chestiunea optanților s'a ajuns la un compromis. După acest ziar guvernul român ar restitui optanților acele proprietăți, cari n'au fost împărțite țărănilor și România s'ar obliga să plătească și moșiile expropriate cu un preț care urmează să se stabilească de comun acord cu guvernul ungar.

Toate aceste sunt însă simple versiuni.

ÎNTRE statele Micii Antante decurg tratative pentru ținerea unei noi conferințe. S'a stabilit că această conferință va avea loc la București pe la mijlocul lunii Ianuarie.

Mai nou a provocat mare panică știrea fantezistă a unor ziare, despre un atentat împotriva prințului Carol. Această știre este desmințită de cercurile oficiale și se crede că e vorba de o simplă înscenare.

PARLAMENTUL și-a reluat activitatea. La cameră d. Vintilă Brătianu — dat fiind că după încetarea din viață a lui Ion C. Brătianu guvernul a demisionat și înalta regență a încredințat formarea noului minister d-lui Vintilă Brătianu — a făcut un expozeu și un apel la opoziție pentru unirea tuturor. D. Iuliu Maniu răspunzând d-lui Vintilă Brătianu, a cerut imediat dizolvare a Parlamentului și retragerea guvernului.

UN incendiu groaznic a distrus, la București, moara fraților Herdan. Au ars 12 cuptoare de pâine, 4 silozuri cu făină și cinci vagoane cu paste făinoase. Pagubele sunt de 30 milioane lei.

A ARS CUPOLA PALATULUI INDEPENDENȚA DIN BUCUREȘTI

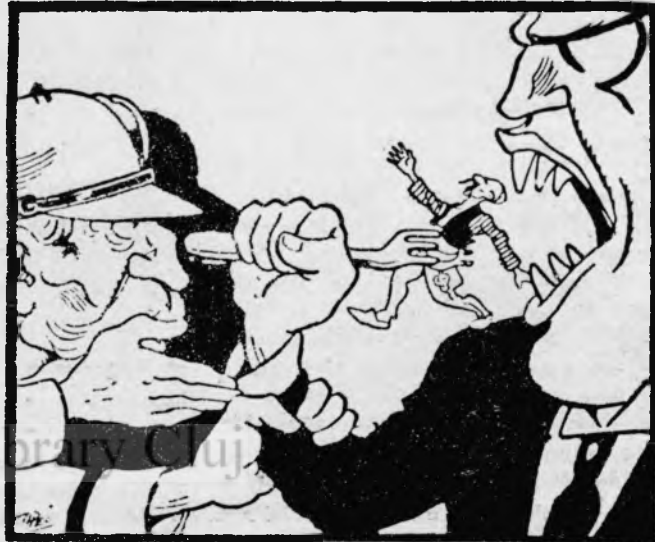
Un incendiu puternic a distrus, în săptămâna trecută, cupola Palatului Independența din București. În acest incendiu au căzut pradă multe comori de artă, găsindu-se aci și trei expoziții de pictură: aceea a d-lui Vermont, a soților Manea și a lui R. Catargiu

D. Iuliu Maniu a respins colaborarea oferită de Partidul Liberal. — Ziarele.

Maniu către Vaida: „Lasă-ți Nu sunt ei ca lozinca „prin noi înși-no“?”

Jugoslavia către Mussolini: „Nu crezi că îmbrăcătura e prea mare?”

— Aprinde, mamă lumânarea,
Căci trece-un biet rânit pe drum.
Tremurător, ca o nălucă,
Auzi cum bate 'n geam acum?

— Nu-i nimeni scumpa mea copilă,
Căci tatăl tău e mort de-un an; —
Doar vântul toamei cântă singur
Prin crengi uscate de castan.

— Deschide, mamă, ușa tinzii,
Un om se reazemă 'n toaig,
Și schiopătând, prin noaptea neagră,
Par'că s'apropie de prag.

— Nu-i nimeni, draga mamei, nimeni,
Și e pustiu întregul sat —
O schiță de obuz, păgână,
Pe frate-tău l-a sfâșiat.

— Atunci deschide mamă, geamul,
Căci dintr'un depărtat oraș
Sosește-un sol cu ochii tulburi
Și poate-duce vre-un răvaș.

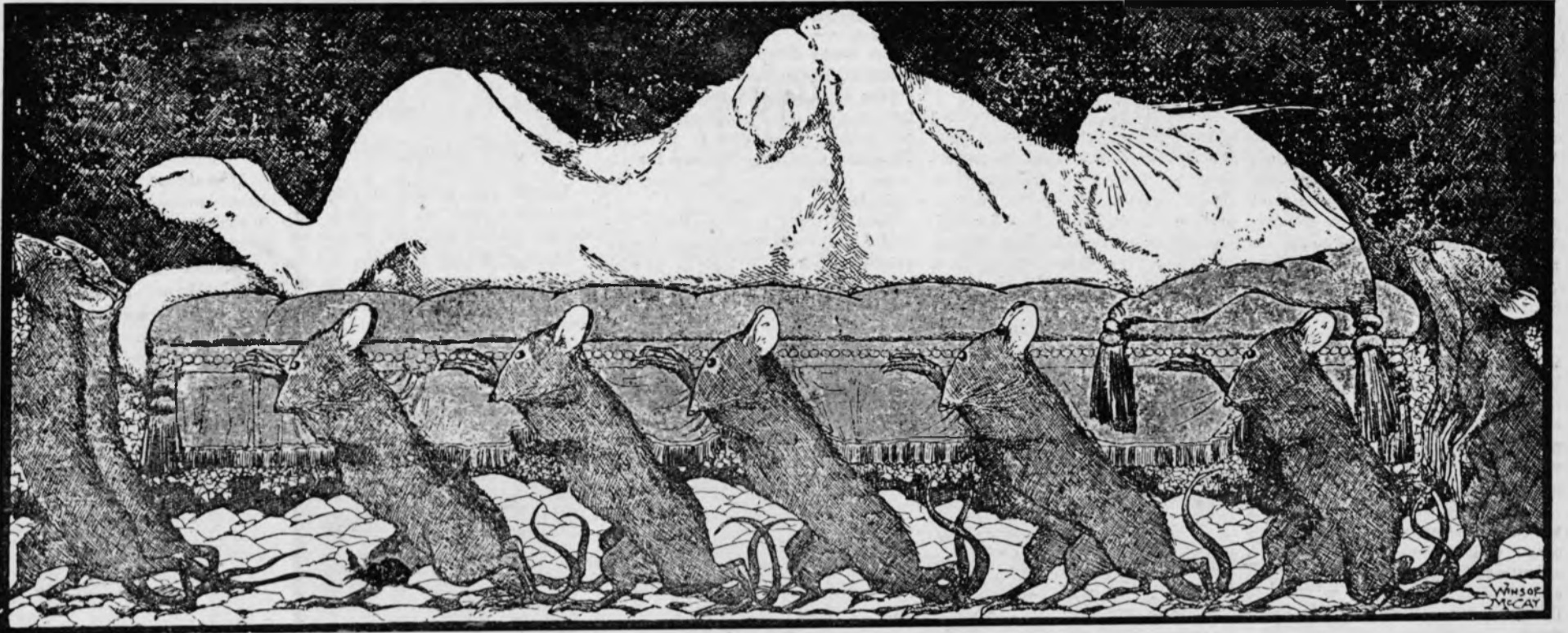
— O, nu, copilă mea orfană,
Căci mirele ce l-ai iubit
Căzu la Mărășești în luptă
De mii de gloanțe ciurnit.

— Aprinde, mamă, lumânarea,
Căci visurile mele-apun; —
Azi haina albă de mireasă
Cu negre flori am s'o 'ncunun.

În zori, când soarele 'nflorește
Asemeni unui trandafir,
Și mama și copilă p'ânge —
În casa lor e cimitir!

Justin Ilieșiu

Când șoarecii înmormântează pisica

APOLEON a spus odată: „Când voi muri, întreaga Europa va răsufla UȘURAT!”

O mare parte din poporul Europei considerau pe Napoleon că este un tiran, și el știa că aceștia vor fi mulțumiți dacă dânsul va muri.

Ilustrația din fruntea acestei pagine se adresează acelor oameni **MARI** și **PUTERNICI**, cari, încă înainte de moarte, se întreabă: „Oare ce vor zice oamenii, după moartea mea? Nu mă vor îngropa cu aceleași sentimente cu cari **ȘOARECII** ar înmormânta **PISICA**, dușmana lor, care a ucis atâția dintre ei?”

Cei care au scris istoria lui Petru cel Mare al Rusiei, au asemuit funerariile sale cu îngroparea pisicii celei mai temute, de către șoareci, și aceasta pentru că dânsul inspira pretutindeni o teamă imensă, pe care o simțeau și cei mai apropiați din jurul său, o simțea însăși familia sa. Petru cel Mare era un despot puternic. Dânsul transformase Rusia, prefăcând un număr mare de triburi barbare de tot soiul de slavi și tătari, într-o putere unitară, de seamă. El a introdus în Rusia întreaga civilizație, a adus obiceiurile occidentale, a invitat la el în țară ingineri, artiști, arhitecți care împreună cu dânsul, să aducă și civilizația.

Petru cel Mare a călătorit mult prin lume, a studiat, și îmbrăcând haina de muncitor, s'a dus până în Olanda, spre a învăța în porturile acestei țări, meșteșugul de mecanic pentru construirea vaselor.

Dânsul a preschimbat limba rusească dintr-o amestecătură de limbi, o adevărată babilonie, într-o singură limbă recunoscută, aceea care se vorbește și azi în țara de peste Nistru. Astfel, Petru cel Mare, deși era un despot și un om intolerant a fost un mare binefăcător al Rusiei. E adevărat că dânsul, spre a-și impune voința, nu alegea unelte, se slujia cu multă ușurință de sabie, de ștreang, vărsa sângele chiar pentru o vină mai mică și aplica tortura de câte ori credea că este nevoie.

Vom menționa în treacăt, spre a arăta cum era Petru cel Mare, că dânsul ca să scape de prima sa soție, a închis-o întâi într-o mănăstire și mai apoi s'a despărțit de ea, s'a căsătorit apoi a doua oară, cu o servitoare, pe care a înălțat-o pe tron, alături de dânsul. Aceasta a devenit în urmă Ecaterina cea celebră, a Rusiei. Spre a favoriza copilul născut cu cea de a doua femeie, dânsul a chinat atâta pe fiul său din prima căsătorie, până ce acesta a murit.

Rusia din totdeauna a fost obișnuită cu acte de violență și de teroare. Ceea ce astăzi sunt „**ORORURILE BOLȘEVISMULUI**”, odinioară erau „**CRIMELE ȚARILOR**.” Nu numai Petru cel Mare dar și mulți dintre urmașii săi urmăreau cu in-

Ilustrația din fruntea acestei pagini este inspirată de o caricatură făcută cu prilejul morții lui Petru cel Mare.

Ea are aplicare la toate neamurile și în toate veacurile: pretutindeni și întotdeauna există oameni cari cred că lumea, după moartea lor, se va **PRĂPADI PLÂNGÂND**.

Mulți se socot foarte importanți în mersul evenimentelor și în Univers. Funerariile lor mai totdeauna sunt făcute tot cu atâta „durere sufletească” cât ar avea șoarecii dacă ar fi chemați să înmormânteze pisica care o viață întreagă i-a terorizat.

versumare pe toți acei cari li se păreau să le sunt neprieteni. Iși plecau urechea la intrigi, și nu stăteau mult pe gânduri ca să trimită pe cineva la moarte. Petru cel Mare, fără nici un scrupul și supunea inamicii la torturi atât de greznoase, încât ar fi făcut să se înduioșeze și pietrele. Ura lui urmărea pe adevărați, până dincolo de mormânt, și astfel dânsul s'a făcut vestit prin fapta sa, de a desgroapa osemintele celor în sarcina cărora descoperia comploturi — puse la cale de către aceia înainte de a muri — a le țări prin praf leșurile, la care înhăma porci și a le așeza sub butucul, pe care călăul decapita pe cei osândiți. În feul acesta sângele celor executați, curgea pe osemintele celor împotriva cărora voia să se răz-bune, după moarte.

Este caracteristică firii lui Petru cel Mare, următoarea întâmplare care se găsește în documentele vremii: Petru cel Mare era oaspele unui monarh occidental. El a văzut aci, o **MAȘINĂ NOUĂ DE TORTURĂ**, cu ajutorul căreia se smulgeau declarațiuni celor cari se încapăținau în tăgăduire. „Aș vrea să văd cum funcționează!” a spus Țarul rusesc. I-s'a răspuns că nu există pentru moment, nici un osândit care să poată fi supus torturii. Atunci Petru cel Mare a răspuns: „Luăți un servitor dintre ai mei și încercați-o cu dânsul.” Și Țarul Rusiei s'a mirat foarte mult că monarhul pe care-l vizita, a refuzat să facă aceasta.

Și totuși Petru cel Mare era un om de mare valoare, un patriot adevărat, muncitor neobosit și avea numai unele păcate, spre a ilustra proverbul „că nu este munte fără vale”.

Dacă e adevărat că a torturat și a ucis mii de oameni, pe mulți decapitându-i cu propria sa mână, și obligând și pe curtenii săi să fie călăi, cu toate acestea — deși era bolnav și pe patul de moarte, n'a prețuit să se svârle în apa rece ca ghiața, spre a salva pe niște marinari, în pericol de a se îneca.

Rusia cea mare se datorește, după cum recunoșc cei mai mulți, lui Petru cel Mare. Dânsul a explorat teritoriile întinse spre a găsi minele, care azi fac bogăția Rusiei; el a construit un număr mare de vase — făcându-le întâi în mic, pe un lac din interiorul Rusiei, fără de importanță, și fără de folos

propriu zis, — pentru ca mai apoi să dea Rusiei o adevărată armată navală.

Petru cel Mare a fost omul care luptând cu fratele său, Carol al XII-lea, spunea adesea: „Fratele meu Carol al Suediei mă învață multe, și trebuie să-i fiu mulțumitor pentru aceasta.” Intr'adevăr fratele său îi dădea lecțiuni foarte dureroase, alungând sutele de mii de soldați ai lui Petru, cu d'abea 12 mii de oameni.

Iar când a murit Petru cel Mare, în Ianuarie 1725, în toată Rusia s'au răspândit cântece populare imbecente și nerespectuoase, la adresa Țarului mort, și înmormântarea sa a fost caracterizată prin versuri cari vorbeau despre: „**ȘOARECII CARI FAC FUNERARIILE PISICII DUȘMĂNITE**.”

Rowinski, în cartea sa „Despre Gravurile Populare ale Rusiei”, arată printre altele o ilustrație săpată în lemn, care reprezintă „o pisică îngropată de șoareci.” El nu spune nimic despre tălcul acestei ilustrații simbolice. E neferoc însă că el reprezintă funerariile lui Petru cel Mare. Dacă autorul ar fi explicat ceea ce simbolizează acest desen, atunci Ecaterina a Rusiei, care luase puterea încă din timpul boalei lui Petru, ar fi ucis pe îndrăzneț.

Dar toată lumea în Rusia știa că „Pisica de Angora”, așezată pe catafalc și purtată de 6 șoareci, înfățișa pe Petru cel Mare.

Un alt chip face aluzie la „servitoarea re-puțată dintr'un atelier german”, și în aceasta cititorul înțelege că este vorba despre Ecaterina cea Mare. Nu se cunoaște precis originea și familia Ecaterinei, se presupune însă că prin naștere, dânsa era germană și că a fost servitoare, când Petru a întâlnit-o, pentru prima dată.

În tabloul săpat în lemn care se numește „Emelka”, se văd șoarecii cari sapă groapa pisicii. Unul dintre dânsii merge înainte cu o sabie scoasă din teacă, iar „carul funebru” este ardat de un **GUZGAN BĂTRÂN**. Acest guzgan, la fel cu alții trei mai mici, an lacrimi în ochi. „Guzganul cel bătrân” reprezintă pe unul dintre mari demnitari ai lui Petru.

Dar deoarece Petru cel Mare își civilizase poporul, împotriva voinței sale, aceștia nu l-au prea iubit, dânsul se purtase cu supușii săi ca „pisica cu șoarecii”, pentru ca astfel era în obiceiul acelor vremi. De copil dânsul a fost ferit de privirea profanatoare a vulvului. A fost crescut în cartierul femeilor din Moscova. Când mergea la slujbă în biserică, nimeni nu avea voie să intre și să-l vadă; când se plimba, servitorii înneau în jurul său

un soi de paravan de mătase care să nu permită atingerea cu cei de rând.

Când a devenit bărbat, Petru cel Mare a curmat acest obicei nerod. I-a pus capăt, tot astfel după cum a nimicit și clubul Strelski, omorând o mare parte din membrii acestui club, care se credeau îndreptățiți să exercite în țară un control ocult și despotic.

Intocmai după cum Kemal Pașa silește femeile din Turcia să-și desvelească capul, tot astfel Petru cel Mare a silit pe rniși să-și taie bărbile lungi, care erau mândria lor, și însuși Petru a dat pilda și totodată el cu mâna lui a ras pe mulți.

E adevărat că unii îngrozii de măsura Țarului, pe care o considerau un sacrilegiu, preferau să se lase îngropați de vii cu bărbile lor, spre „a avea o înfățișare respectabilă înaintea sfîntilor, la învierea de apoi, sau atunci când se vor prezenta în fața lui **SĂ PETRU**, cel dela poarta raiului,” decât să se lase fără podeaba lor.

Rusia de mai apoi a onorat pe Petru cel Mare, după cum Franța a glorificat pe Napoleon, considerându-l cel mai mare împărat al lor.

Poporul rus fiind că are un suflet plecat spre misticism, peste 100 de ani va considera pe Lenin sau pe Trozky, la fel cum consideră acum pe Petru cel Mare. Cu toate acestea, funerariile lui Lenin, ca și funerariile lui Petru cel Mare, se pot asemăna cu „**INMORMĂNTAREA PISICII DE CĂTRE ȘOARECI**”.

Și de mâna lui Lenin, ca și de mâna lui Petru cel Mare, an murit cu zecile de mii, șoarecii rusești. La moartea lui, ca și la moartea aceluia, milioane și milioane de ruși au răsuflat ușurați. Lenin băgase în sufletul lor teroarea și spaima.

Funerariile tuturor despoților, din toate țările și la toate națiunile, cari cărmulesc împotriva voinții mulțimei, cari prin metodele lor de guvernareucid, oprimă, distrug, sunt asemănătoare cu funerariile pe cari șoarecii le-ar face pisicii.

Furnizorul curței regale române

Argintărie, Bijuterii fine
Obiecte de artă
Ceasornice de precizie

Nu cumpărați cadourile D-voastră, până ce n'ați vizitat mai întâi marele magazin

HENRY S. BRAUNFELD

Cluj, Piața Unirii Nr. 15.

Prețuri ieftine și fixe!

Telefon-Intern-ban 643.

Cel mai curios Muzeu din lume

O colecție neobișnuită. — Conan Doyle autorul renumit al romanelor detectiv ca spiritist. Se pot fotografia spiritele? O experiență interesantă a unui fotograf îndrăzneț.

DOMENIUL spiritelor se modernizează. Se pare că noile descoperiri ale științei găesc întrebunțare și într-o patra dimensiune și că spiritele se lasă adesea fotografiate. Aceasta înseamnă un progres important pentru adeptii ocultismului, căci nu sunt două generații de când spiritiștii, numai cu mare greutate și în mod cu totul excepțional, au putut să obțină, prin lentilă, imaginea apariției. Și astăzi asemenea fotografii de spirite au o oarecare valoare de raritate.

și că au cerut, din partea acestora, o străduință mai mare sau mai mică. Conan Doyle, în felul acesta, a adunat în muzeu manifestările spiritelor. Drept cea mai de seamă piesă în această colecție spiritistă, dănsul consideră fotografia renumitului om de știință englez, Sir William Crookes, braț la braț cu spiritul unei îngrijitoare de bolnavi, Katie King. Mediul, d-soara Cook, pe care o citează acești strămoși tineri, a produs de altminteri, la

ele se ocupă cu exerciții de sport și gimnastică. Aceasta se vede de asemenea în figură. Că rezultatele întrec acolo toate recordurile ce se pot obține pe pământ la întreceri, nu e nici o mirare, deoarece ființele lumii celeilalte nu mai sunt supuse legilor gravitației. Spiritiștii văd în fotografierea spiritelor o dovadă hotărâtoare pentru existența acelor. E logic și de sine înțeles că: „se poate fotografia numai aceea ce există de fapt. Dacă se pot fotografia spiritele, aceasta

Din muzeul lui Conan Doyle: cum se fotografiază spiritele. Placa acestei fotografii a fost mai înainte însemnată pe ascuns, spre a împiedeca orice substituție. Deoarece s'a reușit să se obțină pe această placă controlată, chipul unui decedat, de curând — a medicului Dr. Geley — spiritiștii privesc această fotogra-

Conan Doyle, autorul romanelor detectiv, în muzeul său psihic. Acest muzeu conține o mulțime de fotografii, cu aparițiuni și cu tot felul de obiecte, care obișnuiesc să plutească prin aer, din nimic, la ședințele spiritiste.

fie ca o dovadă ireductibilă, pentru existența spiritelor vizibile.

Conan Doyle, părintele a totștutorului Sherlock Holmes, cunoscut în toată lumea ca autor al romanelor detectiv, caracterizate tocmai printr-o inteligență deosebită și printr-o logică strânsă, chiar acest Conan Doyle s'a datat spiritismului, cu trup și suflet. El a organizat, acum de curând, unul dintre cele mai curioase muzee, pe care el îl numește „Muzeul Psihic” și cea mai de seamă curiozitate a acestuia stă tocmai în împrejurarea că fon-

1880, un spirit „Mary”. A fost ultimul ei spirit. Un învățat lipsit de prejudecăți a prins pe „Mary”, în brațele sale, și ia te uită color! era domnișoara Cook în persoană, numai într-un neglijeu alb fantomatic pe dea'ntregul din flanelă.

Ca un lucru minunat apare privitorilor nespertiști, în aceasta și în multe alte fotografii de spirite că, după toate aparențele, fantomele sunt obligate, tot timpul cât se află dincolo, să umble în acele

inseamnă că ele există.” Impotriva unui asemenea raționament nu se poate obiecta nimic.

Sau cititorul este de altă părere?

Există zâne?

În vara anului 1917 două tinere englezoaice, Elise Wright, atunci în vârstă de 16 ani și vara sa Frances Ealing, care nu număra decât zece primăveri, aveau obiceiul să petreacă ziua într-o vale îngustă din Yorkshire, la Cottingely lângă Bigely.

Acolo curge un mic pârâiaș, afluent al râului Aire.

Ținutul este liniștit și romantic. Îți ocupi timpul acți, culegând flori, visând, tolănit pe iarbă sau ascultând și istorisind povești.

Aceste vacanțe ar fi fost monotone și banale fără intervenția zânelor.

Nu este vorba de o poveste de Andersen, ci de o realitate de na-

un soare arzător, Elise împrumută aparatul fotografic dela tatăl ei și pleacă cu Frances la locul lor obișnuit de plimbare. O oră mai târziu ele se întoarseră rugând pe Wright să dezvolpeze un clișeu.

Cele două fete ținură să intre și ele în camera obscură și să asiste la dezvoltare.

Aplecate pe cuveta pe care conținea revelatorul, ele urmăreau cu o exaltare, puțin obișnuită apariția petelor negre pe placa albărie.

Deodată Elise strigă: „Iată-le, iată-le, le-am prins.”

Aparatul fotografic al d-lui Wright pentru prima oară în istoria lumii fotografiasse zâne. Pe clișeu ele apărușeră, dansând în dans aerian, în jurul micuței Frances, — așezată în iarbă.

Câteva copii după acest clișeu senzațional, circulă printre membrii familiei Wright.

După câțiva ani, una din ele căzu în mâinile d-lui E. L. Gardner, membru în comitetul executiv al Societății teozofice din Londra.

Acesta entuziasmat, dar prudent plecă la Cottingley spre a întreprinde o anchetă.

Elise crescuse.

Ea era acum funcționară într-o fabrică de cărți poștale de Crăciun a d-lui M. Sharpe din Bradford, dar legăturile sale cu zânele, în timpul frumoaselor zile de vară nu încetaseră.

D. Gardner remise d-rei Elsie Wright un aparat fotografic cu obiectiv ultra luminos, prevăzut cu plăci ultra sensibile furnizate de casa Hlingworth și purtând semne distinctive, pentru a evita orice fraudă.

Elise și Frances plecară spre valea lor fermecată. Trei noi clișee putură fi luate.

Pe unul dintre ele se putea vedea privind o zână foarte apropiată de ea, pe al doilea zânele păreau că ies dintr-un tufiș iar pe al treilea o zână ce părea că iese dintr-un cocoon de mătase și începând să-și deschidă aripile. Îndoiala nu mai putea exista. Un aparat mecanic puțin susceptibil imaginației, adușese proba existenței zânelor, căutate de profeți și evocate de doici în cântecile lor, micilor prunci.

Dacă ar fi să credem părerea d-lui Gardner și a teozofilor, zânele nu joacă rolurile unei magii când fermeceătoare, când severe, cum li se atribuie de obicei.

Ele sunt elemente ale lumii vegetale.

Încă în primul stadiu al evoluției spirituale, dotate cu o inteligență care nu depășește pe aceea a animalului celui mai redus, ele sunt încărcate de flori, a căror înflorire o supraveghează, maluxând molecule colorate, și dând petalelor, cu o mișcare nevăzută a aripilor lor, formele lor bizare și armonioase. Zânele au un corp astral în mod normal translucid dar reflectând sub un anumit unghi de lumină, raze ultraviolete ceace a permis fericitele fotografii ale d-rei Elise Wright.

Ele nu sunt vizibile decât în orele cu lumină intensă.

Materia astrală din care este făcut corpul lor este maleabilă gândirei.

Le vezi deci așa cum îți le înfățișezi ceiace formează un frumos simbol al amorului care știe să împodobască o femeie urâtă cu toate grațiile pe care i le atribuie amantul ei.

Dar această teorie cadrează foarte puțin cu imparțialitatea probabilă a kodakurilor d-lor Wright și Gardner.

Aparatele fotografice au oare personalitatea lor? Sau Elsie, transmite ea viziunea sa personală obiectivului anastigmat, sclav ascultător?

Din „America” Cleveland Ohio

Cea mai minunată bucată din colecția lui Conan Doyle: Sir William Crookes, braț la braț cu spiritul îngrijitoarei de bolnavi, moartă de curând, Katie King. Această fotografie spiritistă, admirabil reușită a fost — după cum asigură Conan Doyle — executată sub un control științific riguros.

Cum se produce o fotografie de spirit: Copiezi un negativ,—și po dată apare pe placă tata mort, cu gesturi de binecuvântare.

DOVADA

Am fost astăzi la masă la Goldenbaum. Al e o familie de elită. O familie nobilă. Inchipuie și, am mâncat compotul cu lingurițe de aur, adevărate.

- Imposibil
- Ba da! ba da!
- Ia să văd!

tură științifică, care a revoluționat lumea teozofică engleză.

Zânele care locuiesc valea solitară din Cottingely, se arătară celor două mici intruse, cu sufletul desigur destul de pur pentru a merita o asemenea onoare. În grupuri ele veniau să danseze în jurul lor.

Ele nu veneau în cortegii trase de vervețe, nu purtau în mâini, sceptre, sau bastoane magice, nici coroană în părul lor auriu, ci erau mici ființe diafane, aproape imateriale, mute dar agile ca niște libelule care păreau că emană din mijlocul florilor.

Intr-o Sâmbătă după amiază, pe

Fotografia unui profesor de gimnastică, care a apărut familiei sale, la vreo cinci luni după moarte. (Această fotografie a fost făcută fără control științific).

Altă fotografie spiritistă—sau placa răbdătoare.

haine, pe care le-au purtat când au fost fotografiate ultima dată, în timpul existenței lor. Or cum ar fi, spiritistul credincios nu se lasă îndepărtat din calea adevărată, de asemenea nimicuri.

Că, pentru fotografi trebuie să fie foarte ademenitor să fixeze pe placă pe tîni de dincolo, aceasta se dovedește printr-o serie întregă de ilustrații, pe care și noi le reproducem acum. Dintre aceste ilustrații, e de un efect cu totul neplăcut acea fantomă care pare că a devenit „numai ochi”. Se pare însă că unele spirite s'au modernizat nu numai atât de mult încât să se lasă fotografiate, dar chiar în strămutarea lor dincolo de mormânt,

datorul se numește omul rațiunii, care e Conan Doyle. Muzeul se află în pivnița librăriei sale spiritiste, în Londra (care-l costă de altminteri anual vre-o 800 mii lei) și acolo dănsul a atârnat o serie de asemenea amintiri optice, din imperiul spiritelor. În vitrine speciale se găesc tot soiul de obiecte, pe care oricine le poate ușor vedea, că sunt produsul mâinilor spiritelor.

Cum ne cunosc străinii

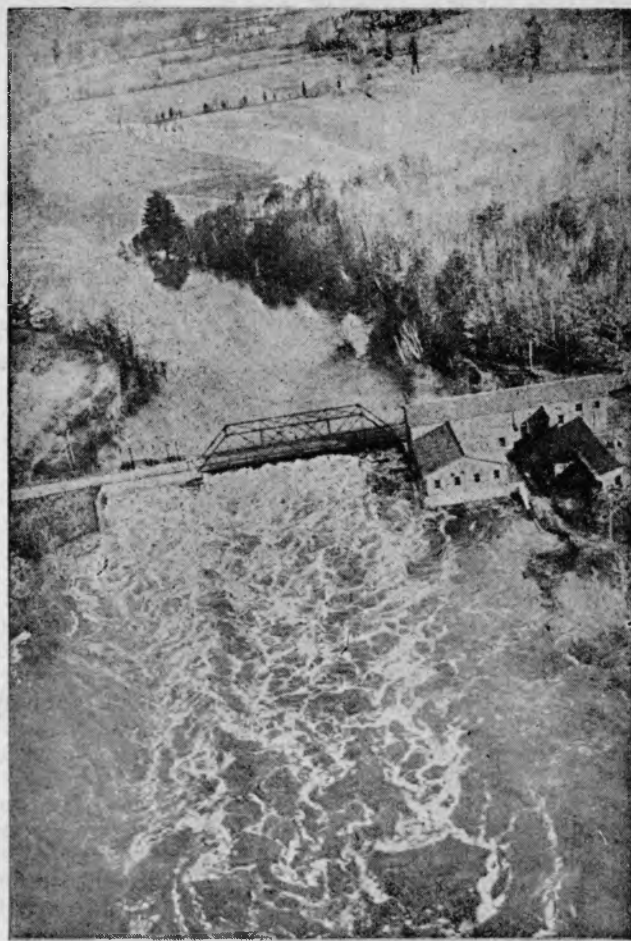
Ce scrie „Kölnische Illustrierte Zeitung“ cu prilejul morții lui Ion I. C. Brătianu

KÖLNISCHE Illustrierte Zeitung, o revistă ilustrată germană, foarte răspândită, nu numai în patria ei, dar și peste granițe, și chiar la noi — are un articol, pe care îl reproducem în facsimil și îl traducem totodată, spre a arăta cât de bine suntem cunoscuți în străinătate și mai ales, cât de măgulitoare aprecieri au străinii la adresa noastră. Desigur că dacă autorul acestui articol, chiar rău intenționat, știa că cititorii săi sunt informați despre România, nu

s'ar fi încumetat să scrie năzbătiile pe care le debitează, în sarcina noastră. Cine poartă vina acestei totale ignoranțe, cu care ne onorează străinii? Întrebarea o lăsăm fără răspuns. Cehoslovacia, o țară nouă, la fel cu Polonia, an de an a știut să facă în străinătate o propagandă atât de dibace, încât aslăzi, deși aceste țări nu sunt mai mari de cât a noastră, ba dimpotrivă, ele cu un renume bine stabilit, de țări civilizate și înaintate, în opinia publică europeană.

Și noi?

D. Profesor Nae Ionescu, atunci când ne străduim, număr de număr, să arătăm în această revistă, în chipul în care-l înțelege toată lumea — prin ilustrații, — ce este țara românească și ce suntem noi românii, găsește cu cale să ne acuze — în ziarul „Cuvântul“ — de **irendentism maghiar**. Dacă d. Ionescu ne face „unguri“, atunci la ce ar spune altfel despre noi, cei din străinătate?

O inundație fotografiată din avion. Revărsându-se un râu mic, în Noua Anglie (Statele Unite) a produs pagube de multe milioane de dolari.

Im Lande der Bratianus

Neue Sorgen für Rumänien

Von Friedrich Koch-Wawra mit Aufnahmen des Verfassers

Ein rumänischer Schuppenkoffi. Die Hofkammer kauft König Carol ein

Die Straßenbahn von Bukarest

Olasbaphil

Drei Millionen Bauern zücht Rumänien. Der Stimm der Jahre tausende ist über das Wachsen der einfl. aus dem rumänischen Reich ausgenutzt. Latein. Hinterlegt. Kriegs, Pest und Hunger. Chinesen, Türken, Mongolen. Erbschaft und viele Nachschubwirtschaft haben sie heimgegründet. Der rumänische Analfabet von heute (Hies. Bauer) ist ein arabisches Lebewesen, das jeder echte Rumäne von sich weiß. Was bleibt noch übrig?

Die Figuren? Es gibt eben eine gute Viertelmillion. Einwohnern der Bevölkerung. Einzelne gelangen bis aufs Konservatorium, gingen in Berlin, Paris, London und bringen im Winter ihren Dien mit parisiertem Liebesleben. Von ihnen will erst recht kein Rumäne etwas wissen. Er läßt sie sich anfallen wie eine schlechte Luft. Wer aber sind nun die eigentlichen Rumänen? Die 500 000 Städter? Die Bewohner von Bukarest, Ploesti, Craiova sind die Nachkommen zurückgebliebener Läden, eingewandeter Deutschen, betriebssamer Griechen. Romanisierte Fremde. Jede städtische Familie hat eine immense Verwandtschaft im alten Österreich oder im balkanischen Süden. Die Städter liefern seit den Kinderjahren der rumänischen Autonomie (um 1870) ihre Söhne an die Behörden unter deren Schutz und Geboten werden sie Beamte, Offiziere, Universitätslehrer, Richter. Der Handel gehort rumänischen Unterthanen, die dabei Deutsch, Jiddisch oder Griechisch reden. Aufgeben gibt es seit 1910 noch 300 000. Eisenburger Soldaten und zwei Millionen Ungarn, Russen, Bulgaren und Mosdammendauer. Aufgewandte und Unzufriedene, Reiche und Arme, Gerechte und Ungerechte. Aber der eigentliche Rumäne? Er ist eine Fiktion wie der Herr A. in den Regier. eiten Aufgeben der Schulrechenbücher. Er existiert, gewiß! Aber vorläufig nur als Zahl. Bis aus den zwölf Unterthanen gruppen ein einheitliches Volk, das Rumänentum, herbeibringt, dürfen noch einige hundert Jahre vergehen. Bis dahin besteht wohl wie heute jenseits der gelblich teile Anwalt der Behörden.

Der verstorbenen Ministerpräsident Bratianu in verengungsähnlichen Zustand

Bratiana Bratianu, der Bruder des Ministerpräsidenten, trat seinen politischen Erben an

Stiftung der walachischen Bauernschaft

In țara lui Brătianu

Nouă griji pentru România

de: Friederich Koch Wawra, cu fotografii luate de autor

IONEL Brătianu, „homo Romanissimus“, cel mai frumos și cel mai aprig bărbat al României, a murit. Cine-l privește, pe fotografie, pe dansul sau pe prietenul său Miron, Patriarhul, socoate că poate regăsi, în trăsăturile lor latine, fizionomia românilor. Eroare! Nu există decât câteva mii de boeri. Lor le aparțin cele mai frumoase femei și cele mai frumoase tere-nuri de vânatoare, conducerea țării și întreaga casă Regală. Boerii sunt adevărații stăpâni ai monarhiei — și imputernicitul acestora era Ionel Brătianu. România numără 3 milioane

de țărani. Vijeliile veacurilor s'au năpustit asupra capetelor latinilor exilați odinioară, din imperiul Roman. Războiul, ciumă, și foamete; slavi, turci, mongoli; șerbii și obișnuita administrație de bașciș i-a bântuit. Analfabetul român de astăzi (citește: țărantul) este o ființă sărmană pe care fiecare român adevărat îl îndepărtează dela sine. Ce mai rămâne în afară de aceasta țigani? Există dintre aceștia un bun sfert de milion. Cântăreți ai nepăsării. Câte unii ajung până la Conservator, cântă din vioară la Berlin, Paris, Londra și își încălzesc căminurile iarna, cu scri-

sori de dragoste parfumate. Despre dansii nici un român nu vrea să știe nimic. Li tolerează ca pe un aer rău. Dar cine sunt în definitiv românii? Cei 500 de mij de orașeni? Locuitorii din București, Ploesti, Craiova sunt turci, venetici, cari au rămas aci, germani pripegi, greci întreprinzători. Străini romanizați. Fiecare familie orașanească are rudenii nenumărate în Austria veche, sau în sudul Balcanic. Orașenii predau, din zilele copi-lăriei ale autonomiei românești (în jurul lui 1870) pe băieții lor, boierilor; sub oblăduirea și apărarea acestora ei devin funcțio-

ȘI CERUL VA FI PARCELAT...

Un nou mijloc de reclamă, datorit bineînțeles americanilor, este de a lumina cerul întunecat. Cu ajutorul unui far puternic, lăterile sunt proiectate pe cer. Statul bineînțeles va pune o taxă, proporțională cu mărimea de cer ocupată.

nari, ofițeri, subofițeri, poștari. Comerțul aparține supușilor români, cari în casele lor vorbesc nemțește, jidovește sau grecește. În afară de acestea, dela 1919 mai există încă și 300 de mii de sași transilvăneni și 2 milioane de unguri, ruși, bulgari și mahomedani. Multumiți și nemulțumiți, bogați și săraci, îndreptățiți și nedreptățiți. Dar românul de baștină? Acesta este o ficțiune ca și domnul în temele regulei de 3 din cărțile școlare de socoteli. El există, de bună seamă! Dar deo-amdată numai ca un număr. Până când să se alcătuiască, din cele 12 grupe de supuși, un popor unitar, românime, trebuie să mai treacă câteva sute de ani. Până atunci domnește acolo, ca și astăzi, cea mai deplină stăpânire a boierilor.

Explicația ilustrațiilor, în traducere:
Decedatul președinte de consiliu, Brătianu, în frac cu decorații.
Vintilă Brătianu, fratele președintelui de consiliu a luat moștenirea politică a acestuia.
Un polițist de pază român. Uniforma a fost introdusă de Regele Carol.
Tramvaiul din București.
Țuca, dansul (Arănesc valah.

trimise de Billy

COPIII

— Ionele, du-te până 'n piață și vezi dacă măcelarul are picioare de vițel.

După zece minute, Ionel se în-poiază găfâind:

— Mămică, n'am putut să văd, măcelarul era încălțat și are pantaloni lungi.

ULTIMA RESURSĂ

Ionescu, student la politehnică, a pierdut la jocul de cărți tot ce i-au trimis, părinții pe luna aceasta. Disperat, face o vizită unchiului și-i cere să-l ajute.

Unchiul, fiindcă nu mai voia să încurajeze patima nepotului, îl refuză categoric. Ionescu exclamă:

— Unchiule, dacă nu mă ajuți de data asta, nu-mi rămâne altceva de făcut decât... și în acest timp scoaso din buzunar un brovning foarte frumos.

— Ce vrei să faci nenorocitul? So repede unchiul, scoțând grabnic din buzunar câteva mii de lei.

— ... Nu-mi mai rămâne altceva de făcut, decât să amanețez acest revolver, își termină Ionescu fraza pe care o începuse.

Billy

INFORMAȚIE PRECISĂ

Domnul Vânătorescu întreabă un băiețel, pe care-l întâlnește la marginea satului:

— Ascultă mă copilule N'ai văzut trecând pe aici iepuri?

— Cum să nu boierule!

— Când?

— Sigur n'aș putea spune... sunt vre-o doi ani de atunci.

Cunoștința este
părghia vieții

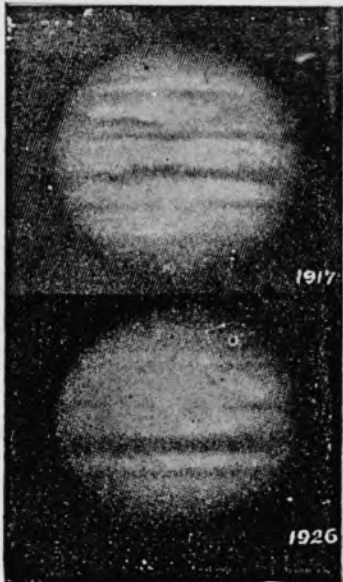
Nimeni nu știe mai
mult decât învață

Intre Scenă și Ecran

Să ne îmbogățim cunoștințele

Jupiter la Orizont

JUPITER, cea mai importantă din planetele sistemului solar, domnește în acest sfârșit de toamnă pe cerul nostru, de îndată ce se înserează. Puterea luminii sale este atât de mare în cât adesea străbate nouri sau îi luminează ca o lună mică. În luna Septembrie a fost epoca în care el se găsea în opoziție cu soarele și astfel planeta avea maximum de strălucire. Din pă-

cate vremea nepriincioasă n'a permis observarea cu deosebire interesantă a astrului.

Observarea generală a lui Jupiter este accesibilă chiar instrumentelor modeste: un binoclu puternic permite să descoperim principalii sateliți, o lunetă îi arată încă și mai bine și cu instrumentele astronomice de dimensiuni curente, cu un obiectiv de 75 până la 110 milimetri, toate detaliile de configurație devin ușor vizibile.

Jupiter prezintă modificări continue, cari se fac cu o frecvență și o putere variabilă. În toamna aceasta, transformările sunt izbitoare chiar pentru un necunoscător: Jupiter prezintă niște bande determinând diferite zone și o pată roșie mare. Zonele sunt arătate de o modificare a tonalității în strălucire: mai luminoase sau mai întunecate.

Mai notăm că iuțea mișcării de rotație a lui Jupiter nu este uniformă: la Equator ea este de 9 ore și 50 minute și e de 9 ore și 55 minute în zonele temperate, așa încât se par că avem niște curenți, care alunecă cu iuțeli neegale, unii în raport cu alții. Pata roșie este persistentă și pare că se plimbă la suprafața astrului. Și mișcarea acestei pete nu este uniformă: uneori pare că sta pe loc, alte ori ajunge până la 70 mii de kilometri.

Este neîndoios că ceea ce noi numim suprafața lui Jupiter, nu poate fi asemănat cu suprafața unui teren oarecare. După fenomenele vizibile, se pare că avem de a face cu niște perturbări formidabile, în sânul unei atmosfere a cărei importanță este nedeterminată. Nu se știe dacă aceste variațiuni au ca agent provocator activitatea soarelui însuși, după cum cred unii astronomi, sau sunt produse de planetă însuși.

Este posibil cu ajutorul instrumentelor mijlocii, să se observe particularitățile fizice ale „lunilor” lui Jupiter, dintre care cea mai mare parte sunt mai mari decât luna noastră: diferența de strălucire între ele, aspectul umbrelor lor, eclipsele lor, sunt observațiuni foarte plăcute și constituie adevărate lecții de astronomie.

Eclipsa de lună

IN ziua de 8 Decembrie s'a produs, pe cerul senin, un fenomen. La ora 5 după amiază, luna plină, ca o portocală uriașe, s'a ridicat pe cer. Cam după un ceas, puțin câte puțin a început să pâliască, în partea stângă și jos, ca și când ar fi intrat într'un nou de fum — a început eclipsa, luna intra în umbra pământului. Tot mai mult s'a întunecat, strălucirea lunii, astrul a pâlit tot mai mult, ca și când s'ar fi învelit într'un giulgiu negru și la ora 7:30 luna plină a dispărut aproape complet, ca prin farmec. Prin vălul de întuneric dansa strălucirea cu o lumină slabă cenușie și mată. De jur împrejur, jocuri de culori admirabile, invederau că nu avem de a face cu una dintre fazele obișnuite ale lunii, ci că e vorba de o eclipsă.

La ora 9:17 minute eclipsa s'a terminat, luna plină a strălucit din nou, ca și când nu s'ar fi întâmplat nimic.

Ce păcat că n'am putut sbura până la lună, căci acolo eclipsa apare cu fenomene cu totul deosebite decât pe pământ: în lună avem de a face cu o eclipsă de soare. Fiindcă nu ne putem despărți de pământ, am fost nevoiți să admirăm spectacolul de pe globul nostru.

A STĂZI, când filmul românesc a trecut de faza încercărilor nereușite când teatrul a atins aproape totalitatea complexului respectiv conceput, se impune două clase de actori deosebiți prin directive și specializați în domenii separate. Am avut ocazia să studiez în acest scop diferite personaje pe scenă și pe ecran și să-mi dau seama de imperfecțiunile și perfecțiunile lor, dato-

Iată întrebări, pe cari orice om care ar medita chestiunea în detaliu și le-ar pune. Dar, pentru că am subtitulat articolul nostru, anchetă, suntem noi datorți să răspundem mai întâi. Am debutat pe ecran într'un simplu sentiment orgolios, de vanitate; suntem siguri că n'au debutat nici pentru că li-se oferea condiții mai avantajoase și nici pentru laurii succesului pe cari nu i-au

COLLEEN MOORE

Printre tinerile vedete americane cele mai simpatizate în România notăm, fără îndoială pe fermecătoarea Colleen Moore. Pe lângă dragălașenia-i feminină, știe să se facă plăcută și în roluri de „garçon” precum ne arată această fotografie.

rite după cum vom vedea, incompatibilității artistice.

Să analizăm.

Oricine dintre cititori, cred că a avut plăcerea să asiste la proiecția unuia sau mai multor filme românești. Ați constatat negreșit, fără însă a fi izbiți prea mult, apariția diferiților pioneri ai scenelor noastre în film. Dacă au avut succes sau nu și din ce cauze, nu vom comenta acum, dar, de ce au debutat pe Ecran? Scena li-a părut neîncăpătoare talentului lor? sau Mirajul artei mute are mai mult lipici?

speriat dar... în majoritatea camerelor nici nu i-au căpătat.

Într'adevăr, scena li-sa părut, neîncăpătoare să încuierăzese excesele (!) quantumului de talent ce emanau și prin a fortiori erau nevoiți să caute noi debuseuri. Cel puțin aceasta era ideea marilor reprezentanți ai artei noastre dramatice, atunci când s'au hotărât să-și piardă graiul, numai pentru a se vedea plouați de așure neînclăturabile în cadrul unor pătrățele de peliculă

Cei doi boxeuri

A CEI dintre cititorii noștri cari se interesează de box vor recunoaște pe unul dintre boxeuri din fotografia alăturată. Este Jack Dempsey, în același timp campion de box și artist de cinema. Celălalt boxer nu este altul decât Tom Mix, popularul interpret al atâtor filme de aventuri. Personajul aflat al atâtor filme de aventuri. Personajul afla între ambii boxeuri este George E. Marshall, unul din regizorii companiei Fox. A venit să asiste la un match de antrenament între Dempsey și Tom Mix. Acesta din urmă este mare amator al box-

ului, dar nu îndrăznește să-l practice regulat și pe de-antregul, de frică să nu-și avarieze fața. Este știut că adoratorii lui Tom vor fi dezolați, văzându-l cu nasul cioplit. Dempsey suferă de asemenea de această cochetărie dela căsătoria sa cu Estelle Taylor, din indemnul căreia a devenit vedetă de studio. Din această

cauză vizitează mai rar ringul. În urma matchului cu Gene Tunney, s'a operat pentru a doua oară la nas și a fost nevoit să aleagă între arta mută și nobila artă!

Credem totuși că în urma succesele sale cinematografice (!), nu va abandona ringul care îi procură câteodată și sume mai... măricele!

Un președinte de republică operator

METRO-Goldwin-Mayer marea firmă americană a creat de curând un serviciu de actualități pentru îmbunătățirea jurnalului său. Primul tur de manivelă destinat acestui jurnal animat, a fost executat de

un operator de marcă, care nu e altul decât Președintele Calvin Coolidge. Fotografia reprezintă pe șeful marelui republici americane achitându-se cu un surâs satisfăcut de o funcție pe care n'a avut încă ocazia s'o exerseze.

A. R.

PRIN NOI ÎNȘINE

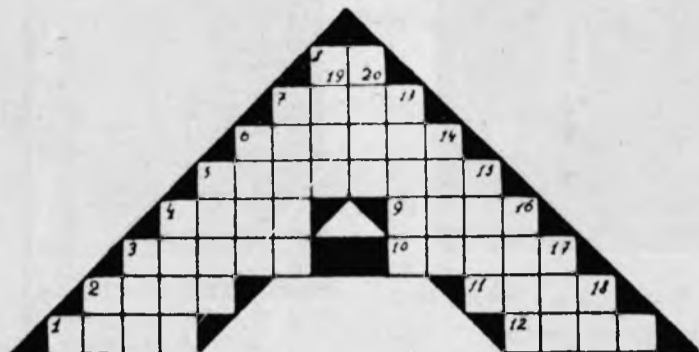
Un pod de fer peste Mureș, executat de uzinele „Reșița”

Jocurile Realității

Joc. No. 1. Trimis de F. Beșicariu, București (10 puncte).

Joc. No. 2. Trimis de F. Beșicariu — București (10 puncte).

Joc. în „A”

ORIZONTAL:

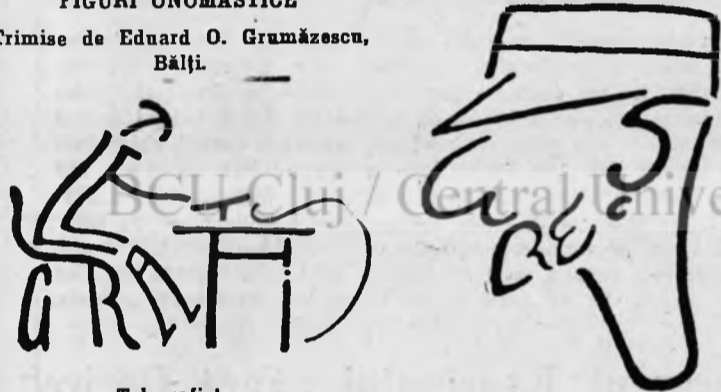
1. Infirm
2. Adverb care exprima îndoielă
3. Unul din numele Minervei la Greci
4. Sncul plantelor
5. Bâlcin
6. Cântăreț
7. Rece
8. Notă muzicală
9. Lucrător ceferist
10. Păzitor de țarină (moldovenește)
11. Metal
12. Țară în sudul Asiei

VERTICAL:

3. Mijloc de îmbrățișare
4. Bucată de lemn
5. Locuitorul unei insule în Mediterană.
6. Spirite rele
7. Produs vulcanic
8. Unealtă domestică
19. Cale
20. Animal domestic, diminutiv
13. Magazin
14. În Geologie
15. Senator roman (170 a. Chr.)
16. Pasăre domestică
17. Animal nordic
18. Notă muzicală

FIGURI ONOMASTICE

Trimise de Eduard O. Gramăzescu, Bălți.

Telegrafist

Averescu

Figuri onomastice

(trimise de F. Beșicariu)

Cocoș, Musolini, Nicolau, Beatrice,

ORIZONTAL:

Direct

1. Mijloc de transport
2. Număr
3. Iluzie optică
4. Oraș în Siria
5. În poezie
6. Adverb adjectival
7. Om lipsit
8. Vârstă
9. Sat în Muntenia
10. Neam de ruși

Invers

- Animal
- Aliment
- Nume vechiu de român
- Artist dramatic român
- Șef arab
- Grega!ă
- Județ în Banat
- Vârstă
- Ad'ectiv
- Neam de ruși

VERTICAL:

Rândul al doilea revistă rămânească.

Rândul al patrulea munca colecțivă.

Deslegările celei de-a 3-a serie a jocurilor, se primesc la redacție, până la 10 Ianuarie 1928. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 44, 45, 46 și 47 ale Revistei noastre, va primi un premiu de 1.000 (mă mie) lei. Premiul al doilea e de 500 (cinci sute) lei; premiul al treilea de 300 (trei sute) lei. Următorii șapte deslegători primesc câte un volum din operele autorilor români. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui până la 15 Ianuarie 1928.

Bonul B. 4.

Subsemnatul .....

trimit alăturat deslegarea jocurilor No.....

REPETIȚIE DE FILM

Toată lumea care joacă, în scenă, a sosit punctual. Singură Diva Matia Tatia so lasă așteptată. Regisorul e furios.

Când zeița apare, însăfârșit, el îi iese înainte și cu un ton de reproș îi spune: „Eu în locul dumitale nici n'as fi venit”!

„Dumneata, se poate” — răspunde Diva plictisită, — „pentru că dumneata n'ai simțit datorie, eu însă vin.

ÎN VIZITĂ LA FIICA EI

Soacra: „Spune-mi te rog ginere, care rochie a mea îți place mai mult?”

Ginerele: „Rochia de călătorie.”

Ce fel de revistă v'ar plăcea?

„Realitatea Ilustrată” nu este revista celor cari o editează, nu este revista celor cari o scriu, EA APARTINE CITITORILOR EI. După această profesie de credință suntem îndreptățiți să cerem tuturor cititorilor revistei „Realitatea Ilustrată” părerea asupra îmbunătățirilor pe care dâșii le vor. Noi—nnele pentru satisfacerea gustului public—suntem gata să urmărim sfaturile și să îndeplinim hotărârile marelui majorității.

Prin nr mare, revista „Realitatea Ilustrată”, întreabă pe cititorii săi ce îmbunătățiri preconizează, ce rubrici cred dâșii că ar fi nevoie să se introducă, care rubrici ar putea lipsi, ce modificări tehnice socot că ar trebui făcute, pentru ca revista, rămânând la prețul actual, să se prezinte cât mai pe placul tuturor.

Răspunsurile vor apărea în revistă—dacă sunt realizabile bine înțeles—și cititorii cu toții vor aproba sau nu, propunerile făcute de către fiecare dintre ei.

Incepând cu Anul al II-lea al revistei noastre, noi vom pune în aplicare hotărârile luate și vom acorda premii și surprize aceluia dintre cititori, ale căror propuneri au fost primite.

Dacă voiți să aveți o revistă pe plac comunicați imediat „Realității Ilustrate” ideile pe care le aveți, în ceea ce privește „Revista Ilustrată Ideală.”

Concurs de frumusețe pentru copii

Sărbătorile sunt aproape și desigur că în viața familiară nu poate exista bucurie mai mare decât aceea care se revărsă din bucuria copiilor, când primesc daruri.

„Realitatea Ilustrată” a hotărât să acorde trei premii de valoare celor mai frumoși trei copii din țară. Revista deschide astfel un concurs de frumusețe pentru copii.

Pot concura, la această întrecere, toți copiii între 2 și 7 ani: fetițe sau băieți. Pentru aceasta e nevoie să ni se trimită o fotografie format 9 × 12, pe adresa redacției noastre, însoțită de suma de lei 200, pentru facerea clișeului.

Vom publica, pe rând, în ordinea sosirii, TOATE FOTOGRAFIILE CONCURRENTILOR și, în numărul nostru de Sărbători vom proclama — pe baza deciziunii unei comisiuni competente, alcătuită din fruntași ai vieții culturale și sociale din Cluj — pe cei dintâi trei copii, mai frumoși. Aceștia vor fi premiați cu câte un premiu de valoare, potrivit vârstei fiecăruia.

Concursul nostru de frumusețe are astfel tendința de a grăbi, în mică măsură, atingerea idealului de frumusețe.

SPORT

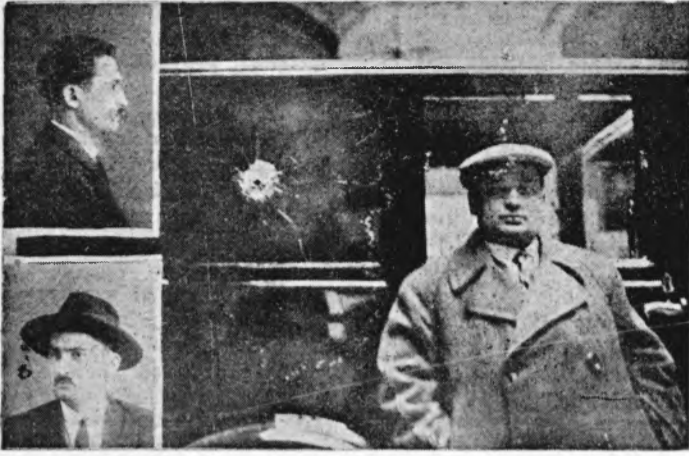
Uniunea aviatorilor americani cari au sburat peste Ocean. Nici nu se putea altfel: Americanii, câți au izbutit și câți au încercat să treacă în zbor Oceanul, au alcătuit o uniune. Fotografia noastră înfățișează pe membrii acestei uniuni. De la stânga la dreapta: Maitland, Chamberlain, Goebel, Lindbergh, Miss Ruht Elder, Schliter, Bronte, Hegenberger, Byrd, Haldemann, Levine, Levine, Balchen și Broock.

D-soara Helene Mayer (Germania) în vârstă de 16 ani, a câștigat campionatul internațional de scrimă, la Londra, bătând în finală pe Miss Brauman (Marea Britanie), care pe clișeul nostru se află la dreapta.

DIN TOATĂ LUMEA

UN ATENTAT ÎMPOTRIVA PRIMARULUI VIENEZ

Primarul Vienez, Carl Seitz, a fost victima unui atentat, în ziua de 26 Noembrie. Dânsul părăsia tocmai Palatul de Ghiață, la a cărui inaugurare fusese, când un tânăr un artist fără angajament, a tras asupra automobilului în care se afla, mai multe gloanțe de revolver. Ilustrația reprezintă pe atentator, Richard Strebingger, în vârstă de 23 de ani (la stânga) și pe șoferul Czerny, în fața automobilului care a fost lovit de gloanțe.

Primarul Vienei, care a scăpat ca prin minune, neatins.

Mareșalul Franchet d'Esperey, a făcut de curând o vizită la Varșovia și a înmănat mareșalului Pilsudsky (la dreapta) ordinul Legiunii de onoare franceze care-i fusese acordat.

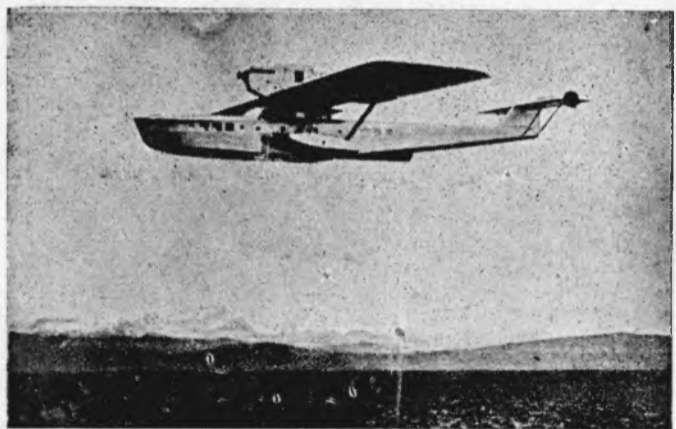
Josef Blumenstein, bancherul care a fost arestat la Paris pentru falsificarea hârtiilor de valoare ungare și apărătorul său.

Recordul greutateii: cea mai grasă familie din lume, bineînțeles în America, continentul care bate toate recordurile. Webster Waites, un om cu mare greutate, locuiește în Cincinnati (Statul Ohio) și și-a ales o femeie de potrivă lui. Are trei copii, cari îi seamănă și bate astfel recordul celei mai grele familii, chiar dacă el trăiește fără grije. Dela stânga la dreapta: Jack, de 21 ani, 320 kgr.; mama, Emma, 50 ani, 312 kgr.; tatăl Webster, 54 ani, 307; cel mai tânăr copil, mica Dolly, 16 ani 273 kgr.; și „Delicata” fiică de 18 ani, d-șoara Tinny, 152 de kgr. Familia întregă cântărește după o socoteală ușoară, 1364 kgr., aproape un sfert de vagon. Nu se poate spune că nu-i o familie cu greutate.

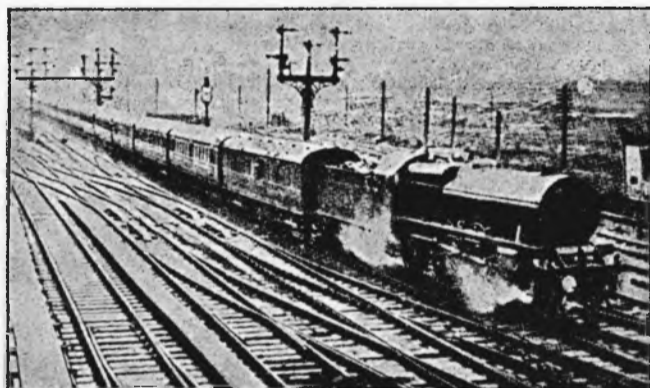

Un nou omnibus aerian uriaș. În America de Nord se clădește un balon, al cărui cabine pot adăposti 100 de pasageri. Balonul are 12 motoare care să producă forța motrică necesară. Se intenționează organizarea de linii aeriene, în care transportul să nu întrecă prețul călătoriei cu trenul.

Expresul aerian Copenhaga-Lubeck. Un avion, care poate să ducă 20 de pasageri.

Recordul Expresului „Fără Opreire“

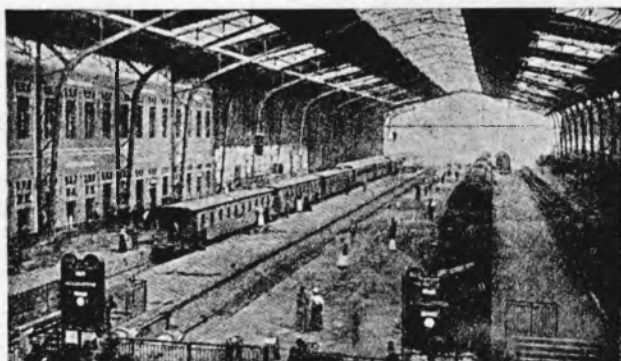

Expresul „Royal Scot“ Londra—Edinburg

RECORDUL cel mai mare al trenului „non-stop“ („fără oprire“) îl are Expresul „Royal Scot“ din Anglia, al Societății „London, Midland and Scottish“, care parcurge 299 de mile (aproximativ 450 km.) **FĂRĂ OPRIRE**.

Alte trenuri cu record „FĂRĂ OPRIRE“ sunt: Expresul New-York—Washington al Societății „Pensylvania Railroad“, Londra Riviera Express“ dintre Londra-Plymouth, cu 360 de ki'ometri. Expresul London—Carnforth, cu 390 km.; expresul London—New-castle-on-Tyne 420 km.

Garnitura expresului „Royal Scot“ să compune din 15 vagoane și are o greutate de 470 tone. Pildă pentru expresele noastre care să opresc la toate haltele.

CĂILE FERATE EGIPTENE
Gara din Cairo

Un medic vienez a reușit să construiască o mașină, care reanimează pe cei înnecați, sufocați sau căzuți în urma unui atac de inimă, dacă intervenția se face la vreme. Mașina care e o pompă, produce în același timp respirația artificială, circulație artificială și masajul inimii.

Căsătoria prințesei Victoria din Schaumburg-Lippe cu rusul Alexandru Subkow, în Palatul Schaumburg în Bonn. Cununia religioasă a fost oficiată după ritul greco-catolic, de către popa, bisericicii rusești din Wiesbaden, Adamantoff. Prințesa este sora fostului Kaizer Wilhelm și are 62 de ani, iar Alexandru Subkoff, un dansator și are 24 ani.

Tânărul sultan din Maroc. Fiul Sultanului decedat, Mulley Mohamed, în vârstă de 15 ani, s'a suit de curând pe tronul Marocului.